

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ГВАРДІЇ УКРАЇНИ**

Оперативно-тактичний факультет

Кафедра військово-соціального та психологічного забезпечення

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри

д.н.держ.упр., професор

полковник С.В.Белай

30 серпня 2019 р.

СИЛАБУС

„Психологічна підтримка та реабілітація“

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: другий (магістерський)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 251 «Державна безпека»

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри №

Протокол від 30 серпня 2019 р.

№ 1.

Харків 2019

Інформація про викладача	
Прізвище, ім'я, по батькові	Керницький Олександр Михайлович
Наукова ступінь	к.пед.н
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри №3
Місце роботи	НАНГУ
Адреса кафедри	Харків, пл. Захисників України, 2
Контакти	0675740456
E-mail	akernickii@ukr.net
Консультації	
Час	14.30 -16.00
Місце	каф.3, каб.6

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 25 Військові науки, національна безпека, безпека державного кордону	Цикл професійної підготовки	
Блоків змістових модулів – 2	Спеціальність: 251 Державна безпека	Рік підготовки	
Змістових модулів – 5		2	2-3
Індивідуальне науково- дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		3-4-й	3-4-5-й
		Лекції	
	Рівень вищої освіти: другий	18 год.	10
		Семінари	

	(магістерський)	8 год.	
		Групові заняття	
		26 год.	8
		Самостійна робота	
		36 год.	72
		Вид контролю: залік з оцінкою	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предмет вивчення навчальної дисципліни: феномени, закони та закономірності, механізми організації та проведення психологічної підтримки та реабілітації військовослужбовців НГУ, що перебували в екстремальних ситуаціях та знаходяться у кризових станах, осіб з психосоматичними проявами та девіантними формами поведінки.

Міждисциплінарні зв'язки з дисциплінами: «Психологічне забезпечення дій формувань НГУ».

Метою вивчення навчальної дисципліни є: оволодіння знаннями та вміннями щодо психологічної підтримки та реабілітації військовослужбовців НГУ, що перебували в екстремальних ситуаціях та знаходяться у кризових станах, осіб з психосоматичними проявами та девіантними формами поведінки.

Знання, вміння, навички, які магістри отримують в результаті вивчення дисципліни.

1. Сформувати у слухачів знання про:
 - цілі та методи психологічної підтримки та реабілітаційної роботи;
 - основні підходи надання психологічної підтримки при кризових станах, суїцидах;
 - причини суїцидальної поведінки, профілактику і наступне спостереження за особами, що пережили суїцидальний криз;
 - методи визначення людей, що особливо піддані ризику суїциду;
 - про шляхи визначення проблем та методи надання психологічної підтримки при зловживаннях і залежності від алкоголю і психотропних речовин, можливості запобігання;
 - принципи, методи, проблеми, напрямки, заходи психогігієни та психопрофілактики в Національній гвардії України;
 - техніки та методики індивідуальної та групової психологічної реабілітації військовослужбовців Національної гвардії України;
2. Сформувати у слухачів уміння:

володіти методами організації психологічної підтримки, допомоги та реабілітації, при неврозах, при надзвичайних ситуаціях, при девіантній поведінці тощо.

Компетентності, які формує дисципліна:

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

здатність застосовувати знання у складних та кризових ситуаціях в умовах невизначеності інформації;

здатність ефективно застосовувати на практиці адекватні ситуації форми, методи, прийоми психологічної допомоги та реабілітації особовому складу.

Форма підсумкового контролю: залік з оцінкою.

3. Зміст навчальної дисципліни.

Перелік змістових модулів:

Змістовий модуль 1.1: Теоретико-методологічні засади психологічної підтримки.

Змістовий модуль 1.2: Психогігієна та психопрофілактика в Національній гвардії України

Змістовий модуль 2.1: Загальні питання реабілітації та реабілітаційної психології: історія, види, етапи, технології.

Змістовий модуль 2.2: Кризові стани і психологічна допомога військовослужбовцям НГУ. Афективні розлади.

Змістовий модуль 2.3: Основні психічні розлади та реабілітаційна психологічна допомога військовослужбовцям НГУ

4. Календарно-тематичний план вивчення дисципліни.

Орієнтовна дата	Назви змістових модулів, занять та навчальних питань	Кількість годин												Завдання для самостійної роботи (розділ 8)
		денна форма						Заочна форма						
		усього	у тому числі					усьог о	у тому числі					
			л	п	с	ін д	с.р		л	п	с	інд	с.р.	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
	Блок змістових модулів 1: Історичні передумови та теоретико-методологічне підґрунтя психологічної підтримки.													
	Змістовий модуль 1.1: Теоретико-методологічні засади психологічної підтримки.													
вересень	Заняття 1.1.1. Сутність, історичні передумови та теоретико-методологічне підґрунтя, завдання психологічної допомоги. 1. Історичні та наукові передумови виникнення та становлення психологічної допомоги. 2. Сутність, завдання та основні категорії психологічної допомоги. 3. Мета та завдання психологічної допомоги	3	2				2	4	2				2	[1, с.4-10]

	особовому складу Національної гвардії.													
	Самостійне опрацювання: Становлення психологічної допомоги.													
	Заняття 1.1.2. Сутність, мета, завдання, складові психологічної підтримки та їх характеристика. 1. Сутність, мета та завдання психологічної підтримки. 2. Складові психологічної підтримки та їх характеристика. 3. Сутність, мета та завдання психологічної підтримки особового складу Національної гвардії.	3			2		1	2					2	
	Самостійне опрацювання: Фактори, що посилюють вплив психологічної підтримки.													[1, с.10-16]
вересень	Заняття 1.1.3. Загальна характеристика методів психологічної підтримки. 1. Класифікація та загальна характеристика методів психологічної підтримки. 2. Суб'єктивна значущість стресогенності екстремальних ситуацій та їх психологічні наслідки. 3. Основні методи психологічної	3	2				2	3					3	[1, с.14-20]

	підтримки військовослужбовців НГУ під час виконання СБЗ.													
	Самостійне опрацювання: Позитивні психічні реакції в екстремальних ситуаціях.													
	Заняття 1.1.4. Характеристика та особливості методів психологічної підтримки військовослужбовців НГУ. 1. Комунікативні методи психологічної підтримки військовослужбовців НГУ. 2. Організаційні методи психологічної підтримки військовослужбовців НГУ. 3. Медикаментозні методи психологічної підтримки військовослужбовців НГУ. 4. Аутогенні методи психологічної підтримки військовослужбовців НГУ.	5		4			1	3					3	
жовтень	Заняття 1.1.5. Характеристика та особливості аутогенного тренування з військовослужбовцями НГУ. 1. Загальна характеристика	3		2			1	4					4	[1, с.20-25]

	аутогенного тренування. 2. Прийоми та порядок проведення аутогенного тренування з військовослужбовцями НГУ.													
	Самостійне опрацювання: Історія виникнення аутогенного тренування.													
	Усього за змістовий модуль 1.1.	17	4	6	2		7	16	2				14	
	Змістовий модуль 1.2: Психогігієна та психопрофілактика в Національній гвардії України													
жовтень	Заняття 1.2.1. Розлади психічної діяльності особистості. 1. Порушення пізнавальної сфери особистості: прояви, механізми протікання. 2. Характеристика розладів емоційно-вольової сфери особистості.	3	2				2	5	2				3	[1, с.28-35]
	Самостійне опрацювання: Прояви розладів емоційно-вольової сфери													
	Заняття 1.2.2. Методи діагностики розладів психічної діяльності та властивостей особистості. 1. Методи діагностики розладів сприйняття та відчуттів.	3		2			1	4					4	[2, с.4-8]

	2. Розлади уваги, пам'яті, мисленнєвої діяльності та їх діагностика. 3. Методи діагностики порушень емоційно-вольової сфери.													
	Самостійне опрацювання: Розповсюдженні розлади сприйняття та відчуттів.													
жовтень	Заняття 1.2.3. Сутність, зміст та основні заходи психогігієни та психопрофілактики в Національній гвардії України. 1. Сутність, зміст та основні заходи психогігієни в Національній гвардії України. 2. Сутність, зміст та основні заходи психопрофілактики в Національній гвардії України.	3	2				2	3					3	[2, с.14-20]
	Самостійне опрацювання: Заходи психопрофілактики в частинах Національній гвардії України.													
	Заняття 1.2.4. Планування та аналіз процесів психогігієни та психопрофілактики у військових частинах Національній гвардії України. 1. Планування та аналіз ефективності заходів психогігієни у військових частинах Національної гвардії	5		4			1	3					3	[2, с.20-24]

	України. 2. Планування та аналіз ефективності заходів психопрофілактики у військових частинах Національної гвардії України.													
	Самостійне опрацювання: Основні методи психогігієни та психопрофілактики у військових частинах Національній гвардії України.													
листопад	Заняття 1.2.5. Оцінювання індивідуальної успішності виконання особовим складом службово-бойових завдань. 1. Методи дослідження індивідуальної успішності виконання особовим складом завдань у ризиконебезпечних ситуаціях. 2. Побудова шкали індивідуальної екстремальності. 3. Оцінювання ефективності заходів психогігієни та психопрофілактики у військових частинах Національної гвардії України.	3		2			1	3					3	

	Усього за змістовий модуль 1.2.	17	4	8			7	18	2				16	
	Модульний контроль за БЗМ 2.	2				2								
	Усього за блок змістових модулів 1	36	8	14	2	2	9	34	4				30	
	Блок змістових модулів 2: Реабілітаційна психологія та її місце в системі реабілітації військовослужбовців НГУ.													
	Змістовий модуль 2.1: Загальні питання реабілітації та реабілітаційної психології: історія, види, етапи, технології.													
листопад	Заняття 2.1.1. Реабілітологія як наука та сфера практичної діяльності. 1. Історія виникнення та розвитку реабілітації, сучасні аспекти реабілітації. 2. Основні етапи та види реабілітації.	3	2				2	5	2				3	[3, с.3-8]
	Самостійне опрацювання: Предмет і завдання реабілітації													
грудень	Заняття 2.1.2. Реабілітаційна психологія та її місце в системі реабілітації. 1. Історія виникнення та розвитку реабілітаційної	3	2				1	3					3	[3, с.13-18]

	психології. 2. Місце реабілітаційної психології в системі реабілітації та психологічних дисциплін.													
	Самостійне опрацювання: Зв'язок психології та реабілітації													
	Заняття 2.1.3. Реабілітаційна психологія та її місце в системі реабілітації. 1. Історія виникнення та розвитку реабілітаційної психології. 2. Місце реабілітаційної психології в системі реабілітації та психологічних дисциплін. 3. Реабілітація військовослужбовців: історія виникнення та проблеми сьогодення.	3			4		1	8			2		6	[3, с.20-28]
	Самостійне опрацювання: Проблеми реабілітації військовослужбовців в Україні													
	Усього за змістовий модуль 2.1.	11	4		4			16	2		2		12	
	Змістовий модуль 2.2: Кризові стани і психологічна допомога військовослужбовцям НГУ. Афективні розлади.													

[illegible]

	навчання.													
	Усього за змістовий модуль 2.2.	14	4	4	2		8	22	2	2			18	
	Змістовий модуль 2.3: Основні психічні розлади та реабілітаційна психологічна допомога військовослужбовцям НГУ													
лютий	Заняття 2.3.1. Реабілітаційна психологічна допомога при психічних розладах та психосоматичних проявах. 1. Мета і методи реабілітаційної роботи з людьми, що страждають психічними порушеннями. 2. Характеристика психологічних факторів, виникнення психосоматичних захворювань та їх психологічні прояви. 3. Психологічні методи допомоги при проявах психосоматичних захворювань.	4	2				2	5	2				3	[5, с.13-18]
	Самостійне опрацювання: Психологічні особливості керівництва колективом офіцерів органу по роботі з особовим складом частини НГУ													
лютий	Заняття 2.3.2. Реабілітаційна психологічна допомога при	4	2				2	3					3	[5, с.20-28]

березень	Заняття 2.3.4. Психологічна допомога та реабілітація при неврозах. 1. Прояви істеричного, неврастенічного та obsесивно-копульсивного неврозів. 2. Основні методи допомоги: психодрама, гіпноз, навіювання, психоаналіз, гештальт-терапія, нейролінгвістичне програмування, тілесно-орієнтована методика.	2		2			2	3					3	[6, с.12-20]
	Самостійне опрацювання: Завдання та етапи нейролінгвістичного програмування													
	Модульний контроль за БЗМ 2.	2				2								
	Усього за змістовий модуль 2.3.							16	2	2			12	
	Разом за блоком змістових модулів 2.	48	12	8	6	2	20	54	6	4	2		42	
	Залікове заняття. Підсумковий контроль.	2				2		2				2		
	Усього за дисципліну	90	20	22	8	6	34	90	10	4	2	2	72	

5. Самостійна робота.

1. Становлення психологічної допомоги.
2. Фактори, що посилюють вплив психологічної підтримки.
3. Позитивні психічні реакції в екстремальних ситуаціях.
4. Історія виникнення аутогенного тренування.
5. Прояви розладів емоційно-вольової сфери
6. Розповсюдженні розлади сприйняття та відчуттів.
7. Заходи психопрофілактики в частинах Національній гвардії України.
8. Основні методи психогігієни та психопрофілактики у військових частинах
9. Предмет і завдання реабілітації Національній гвардії України.
10. Зв'язок психології та реабілітації
11. Проблеми реабілітації військовослужбовців в Україні
12. Мотиви суїцидального поведіння
13. Реабілітація потерпілих у воєнних діях
14. Навіювання, сугестія військовослужбовців в роботі офіцера.
15. Основні механізми сугестії та навіювання.
16. Психологічні особливості керівництва колективом офіцерів органу по роботі з особовим складом частини НГУ
17. Аутотренінг в роботі психолога.
18. Основні психосоматичні прояви.
19. Завдання та етапи нейролінгвістичного програмування

Рекомендована література

1. Теорія і практика психологічної допомоги: навч. посіб. / Пасічник В.І., Ліпатов І.І., Шестопалова Л.Ф. та ін. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 2011. – 250 с.
2. Прикладна психологія службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку: підручник / І.І. Приходько, І.І. Ліпатов, Л.Ф. Шестопалова та ін. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 2011. – 336 с.
3. Основи роботи психолога внутрішніх військ МВС України: навч. посіб. / І.І. Ліпатов, І.І. Приходько, Ю.Б. Ірхін та ін. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 2008. – 152 с.
4. Екстремальна психологія [Текст] : підручник / О. П. Євсюков, А. С. Куфлієвський, Д. В. Лебедев та ін. ; за заг. ред. проф. О. В. Тімченка. – К. : Август Трейд, 2007. – 502 с.
5. Психологія натовпу та управління ним при виконанні службово-бойових завдань: навч. посіб. / І.І. Приходько, О.В. Тімченко, С. Т. Полторак та ін. – Х.: НАНГУ, 2015. – 175 с.

6. Бандурка А.М., Бочарова С.П., Землянская Е.В. Юридическая психология. – Х.: НУВД, 2001. – 640с.

7. Корольчук, М. С. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах [Текст] : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. С. Корольчук, В. М. Крайнюк. – К. : Ніка-Центр, 2006. – 580 с.

8. Прикладна психологія службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку (у схемах і таблицях): навч. посіб. /О.В. Тімченко, В.Є. Христенко, І.І. Приходько, та ін. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 2012. – 341с.

9. Марьин М.И., Касперович Ю.Г. Психологическое обеспечение антитеррористической деятельности. – М.: «Академия», 2007. – 208с.

10. Немов Р.С. Психология: Учебник для студ. высш. пед. учеб. заведений: В 3 кн. – 4-е изд. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001.

11. Караяни А.Г., Сыромятников И.В. Прикладная военная психология. – СПб.: Питер, 2006. – 480с.

12. Ягупов В.В. Військова психологія. – К.: ТанDEM, 2004. – 656с.

13. Методика і практика роботи заступника командира підрозділу з виховної роботи: навч. посібник / за заг. Ред.. О.Ю. Бурковського. – Х.: ХВУ, 2002. – 396 с.

14. Говоруха В.В., Ілляк О.О. Морально-психологічне забезпечення службово-бойової діяльності внутрішніх військ МВС України: Навч. посібник. – Харків: ВІ ВВ МВС України, 2002. – 280 с.

15. Варій М.Й., Козяр М.М., Коваль М.С. Військова психологія і педагогіка: посібник. – Львів: Вид-во «Сполом», 2003. –624 с.

16. Наказ командувача Національної гвардії України № 196 від 31.03.2017 «Про затвердження інструкції з професійно-психологічного відбору та вивчення соціально-психологічного клімату у військових колективах, психологічних аспектів надзвичайних подій».

17. Наказ командувача Національної гвардії України № 555 від 01.09.2017 «Про затвердження Інструкції з організації психологічного супроводу виконання службово-бойових завдань о/с НГУ».

18. Наказ командувача Національної гвардії України № 210-дск від 23.04.2018 «Про організацію морально-психологічного забезпечення у Національній гвардії України в ООС».

19. Розпорядження заступника командувача НГУ по роботі з особовим складом № 27/22/1-8083 від 28 листопада 2016 року “Про затвердження методичних рекомендації з професійно-психологічної підготовки та програма тренінгу створення команди”.

20. Наказ командувача Національної гвардії України № 101 від 17.02.2017 «Про затвердження Тимчасової програми психологічної реабілітації військовослужбовців НГУ в системі медичної реабілітації на базі медичного центру «Нові Санжари» НГУ».

17. Директива командувача Національної гвардії України № 15 від 26 червня 2017 р «Про вдосконалення організації роботи з особовим складом у Національній гвардії України».

18. Морально-психологічне забезпечення дій формувань НГУ: навч.посіб. / Ліпатов І.І., Пасічник В.І., Товма М.І., Ліпатова С.Л. –Х., НАНГУ, 2017. – 173с.

Допоміжна

19. Щербатых, Ю.В. Психология стресса [Текст] / Ю. В. Щербатых. Эксмо, 2006. – 304 с.

20. Військова психологія та педагогіка: інноваційний підхід [Текст] : підручник : у 2 ч. / за заг. ред. С. Д. Максименка. – К. : НУОУ, 2012. – Ч. 1. – 472 с.

21. Лебедева, С.Ю. Психологічне забезпечення професійної та функціональної надійності фахівців снайперських груп спеціальних підрозділів МВС України [Текст] : монографія / С. Ю. Лебедева, О. В. Тімченко. – Х. : ХНАДУ, 2005. – 326с.

22. Корольчук М.С., Крайнюк В.М., Косенко А.Ф., Кочергіна Т.І. Психологічне забезпечення психічного та фізичного здоров'я особистості. – К: Інкос, 2002. – 272 с.

6. Політика курсу та оцінювання.

ПОЛІТИКА КУРСУ

- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо слухач відсутній з поважної причини, він/вона презентують виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Презентації та виступи мають бути авторськими оригінальними.

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється на практичних заняттях та семінарах шляхом оцінювання усних виступів слухачів або їх письмового опитування. На практичних заняттях оцінюються якість та повнота відпрацювання навчально-наукових завдань, графічних і текстових документів, а також усні та комп'ютерні презентації за кожним завданням в межах змістових модулів. На семінарських заняттях оцінюється ступінь засвоєння теоретичного матеріалу шляхом заслуховування підготовленої доповіді та/або розгорнутої відповіді на питання, що заздалегідь запропоновані викладачем для обговорення.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ (ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ)

Знання слухачів оцінюються за національною (чотирибальною - "відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно") шкалою, шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX) і за 100 бальною шкалою академії.

На заліку оцінка виводиться за окремими оцінками за відповіді на запитання білета.

При двох окремих оцінках виводиться:

«Відмінно» (A), якщо обидві оцінки «відмінно» (A).

«Добре» (B), якщо:

- одна оцінка «відмінно» (A), а друга «добре» (B);
- обидві оцінки «добре» (B).

«Добре» (C), якщо:

- одна оцінка «відмінно» (A), а друга «добре» (C) або «задовільно» (D або E);
- обидві оцінки «добре» (B або C).

«Задовільно» (D), якщо:

- обидві оцінки «задовільно» (D);
- одна оцінка «добре» (B або C), а друга - «задовільно» (D або E).

«Задовільно» (E), якщо:

- обидві оцінки «задовільно» (E).

«Незадовільно» (F або FX), якщо одна з окремих оцінок «незадовільно» (F або FX).

При трьох і чотирьох окремих оцінках виводиться:

«Відмінно» (A), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «добре» (B або C), а решта — «відмінно» (A);

«Добре» (B), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «задовільно» (D);

«Добре» (C), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «задовільно» (E);

«Задовільно» (D), якщо в окремих оцінках не більш двох оцінок «задовільно» (E);

«Задовільно» (C), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «незадовільно» (F або FX);

«Незадовільно» (F або FX), якщо в окремих оцінках більше однієї оцінки «незадовільно» (F або FX).

7. Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Загальні критерії оцінювання знань та їх відповідність шкалам оцінювання наведені у таблиці 2:

Таблиця 2

За шкалою ECTS	За національн ою шкалою	За шкалою академії	Критерії оцінювання
----------------------	-------------------------------	--------------------------	---------------------

За шкалою ECTS	За національн ою шкалою	За шкалою академії	Критерії оцінювання
A "Відмінно"	Відмінно	90-100	Слухач виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; засвоїв основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності в розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
B "Дуже добре"	Добре	82-89	Слухач виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни вище середнього рівня; продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
C "Добре"		75-81	Слухач виявив загалом добрі знання навчального матеріалу дисципліни при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив низку помітних помилок; засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичний характер знань з дисципліни; здатний до самостійного використання та поповнення надбаних знань у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.
D "Задовільно "	Задовільно	66-74	Слухач виявив знання навчального матеріалу дисципліни у обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; справився з виконанням завдань, передбачених програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, принципів, які може усунути самостійно.
E "Достатньо"		60-65	Слухач виявив знання основного навчального матеріалу дисципліни в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив помилки у відповідях на запитання

За шкалою ECTS	За національн ою шкалою	За шкалою академії	Критерії оцінювання
			при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.
FX "Незадовільно"	Незадовільно	35-59	Слухач має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу дисципліни; допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань.
F "Незадовільно"		1-34	Слухач не мав знань зі значної частини матеріалу; допускав принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал.

8. Рекомендована література.

1. Теорія і практика психологічної допомоги: навч. посіб. / Пасічник В.І., Ліпатов І.І., Шестопалова Л.Ф. та ін. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 2011. – 250 с.
2. Прикладна психологія службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку: підручник / І.І. Приходько, І.І. Ліпатов, Л.Ф. Шестопалова та ін. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 201. – 336 с.
3. Основи роботи психолога внутрішніх військ МВС України: навч. посіб. / І.І. Ліпатов, І.І. Приходько, Ю.Б. Ірхін та ін. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 2008. – 152 с.
4. Екстремальна психологія [Текст] : підручник / О. П. Євсюков, А. С. Куфлієвський, Д. В. Лебедев та ін. ; за заг. ред. проф. О. В. Тімченка. – К. : Август Трейд, 2007. – 502 с.
5. Психологія натовпу та управління ним при виконанні службово-бойових завдань: навч. посіб. / І.І. Приходько, О.В. Тімченко, С. Т. Полторак та ін. – Х.: НАНГУ, 2015. – 175 с.
6. Бандурка А.М., Бочарова С.П., Землянская Е.В. Юридическая психология. – Х.: НУВД, 2001. – 640с.
7. Корольчук, М. С. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах [Текст] : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. С. Корольчук, В. М. Крайнюк. – К. : Ніка-Центр, 2006. – 580 с.
8. Прикладна психологія службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку (у схемах і таблицях): навч. посіб. / О.В. Тімченко, В.Є. Христенко, І.І. Приходько, та ін. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 2012. – 341с.
9. Марьин М.И., Касперович Ю.Г. Психологическое обеспечение антитеррористической деятельности. – М.: «Академия», 2007. – 208с.

10. Немов Р.С. Психология: Учебник для студ. высш. пед. учеб. заведений: В 3 кн. – 4-е изд. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001.
11. Караяни А.Г., Сыромятников И.В. Прикладная военная психология. – СПб.: Питер, 2006. – 480с.
12. Ягупов В.В. Військова психологія. – К.: Тандем, 2004. – 656с.
13. Методика і практика роботи заступника командира підрозділу з виховної роботи: навч. посібник / за заг. Ред.. О.Ю. Бурковського. – Х.: ХВУ, 2002. – 396 с.
14. Говоруха В.В., Ілляк О.О. Морально-психологічне забезпечення службово-бойової діяльності внутрішніх військ МВС України: Навч. посібник. – Харків: ВІ ВВ МВС України, 2002. – 280 с.
15. Варій М.Й., Козяр М.М., Коваль М.С. Військова психологія і педагогіка: посібник. – Львів: Вид-во «Сполом», 2003. – 624 с.
16. Наказ командувача Національної гвардії України № 196 від 31.03.2017 «Про затвердження інструкції з професійно-психологічного відбору та вивчення соціально-психологічного клімату у військових колективах, психологічних аспектів надзвичайних подій».
17. Наказ командувача Національної гвардії України № 555 від 01.09.2017 «Про затвердження Інструкції з організації психологічного супроводу виконання службово-бойових завдань о/с НГУ».
18. Наказ командувача Національної гвардії України № 210-дск від 23.04.2018 «Про організацію морально-психологічного забезпечення у Національній гвардії України в ООС».
19. Розпорядження заступника командувача НГУ по роботі з особовим складом № 27/22/1-8083 від 28 листопада 2016 року “Про затвердження методичних рекомендацій з професійно-психологічної підготовки та програма тренінгу створення команди”.
20. Наказ командувача Національної гвардії України № 101 від 17.02.2017 «Про затвердження Тимчасової програми психологічної реабілітації військовослужбовців НГУ в системі медичної реабілітації на базі медичного центру «Нові Санжари» НГУ».
17. Директива командувача Національної гвардії України № 15 від 26 червня 2017 р «Про вдосконалення організації роботи з особовим складом у Національній гвардії України».
18. Морально-психологічне забезпечення дій формувань НГУ: навч. посіб. / Ліпатов І.І., Пасічник В.І., Товма М.І., Ліпатова С.Л. – Х., НАНГУ, 2017. – 173с.

Допоміжна

19. Щербатых, Ю.В. Психология стресса [Текст] / Ю. В. Щербатых. Эксмо, 2006. – 304 с.
20. Військова психологія та педагогіка: інноваційний підхід [Текст] : підручник : у 2 ч. / за заг. ред. С. Д. Максименка. – К. : НУОУ, 2012. – Ч. 1. – 472 с.

21. Лебедєва, С.Ю. Психологічне забезпечення професійної та функціональної надійності фахівців снайперських груп спеціальних підрозділів МВС України [Текст] : монографія / С. Ю. Лебедєва, О. В. Тімченко. – Х. : ХНАДУ, 2005. – 326с.

22. Корольчук М.С., Крайнюк В.М., Косенко А.Ф., Кочергіна Т.І. Психологічне забезпечення психічного та фізичного здоров'я особистості. – К: Інкос, 2002. – 272 с.

9. Питання до підсумкового контролю.

1. Реабілітологія як наука та сфера практичної діяльності.
2. Історія виникнення та розвитку реабілітації, сучасні аспекти реабілітації.
3. Основні етапи та види реабілітації.
4. Суїцидальність та структура мотивів суїцидального поведіння.
5. Суїцидальність. Структура мотивів суїцидального поведіння.
6. Перша психологічна допомога при невідкладних випадках.
7. Депресивні синдроми та їх діагностика у військовослужбовців.
8. Реабілітація та психологічна і соціальна допомога особам, що перебували в екстремальних ситуаціях.
9. Реабілітація потерпілих, що постраждали при стихійних лихах, аваріях, катастрофах, воєнних діях і т.д.
10. Індивідуальна та групова робота з військовослужбовцями.
11. Індивідуальна та групова психологічна реабілітація: гіпноз, навіювання, сугестія, аутогенне тренування.
12. Індивідуальна та групова психологічна реабілітація.
13. Гіпноз, навіювання, сугестія.
14. Аутогенне тренування.
15. Техніки та методики індивідуальної та групової психологічної реабілітації військовослужбовців НГУ.
16. Індивідуальна та групова психологічна реабілітація військовослужбовців НГУ.
17. Навіювання, сугестія військовослужбовців НГУ.
18. Аутогенне тренування військовослужбовців НГУ.
- Реабілітаційна психологічна допомога при психічних розладах та психосоматичних проявах.
19. Мета і методи реабілітаційної роботи з людьми, що страждають психічними порушеннями.
20. Характеристика психологічних факторів, виникнення психосоматичних захворювань та їх психологічні прояви.
21. Психологічні методи допомоги при проявах психосоматичних захворювань.
22. Реабілітаційна психологічна допомога при неврозах.
23. Теоретичне обґрунтування виникнення та розвитку невротичних

станів.

24. Основні види неврозів: істеричний, неврастенічний, невроз нав'язливих станів.

25. Психологічні фактори психосоматики та її психологічні прояви.

26. Характеристика психологічних факторів психосоматики та її психологічні прояви.

27. Психологічні методи допомоги при психосоматичних проявах.

28. Методики психологічної допомоги: аутогенне тренування, тілесно-орієнтована методика, навіювання, гіпноз.

29. Прояви істеричного, неврастенічного та obsесивно-копульсивного неврозів.

30. Основні методи допомоги: психодрама, гіпноз, навіювання, психоаналіз, гештальт-терапія, нейролінгвістичне програмування, тілесно-орієнтована методика.

31. Сутність, завдання та основні категорії психологічної допомоги.

32. Мета та завдання психологічної допомоги особовому складу Національної гвардії.

33. Сутність, мета та завдання психологічної підтримки.

34. Складові психологічної підтримки та їх характеристика.

35. Сутність, мета та завдання психологічної підтримки особового складу Національної гвардії.

36. Сутність, зміст та основні заходи психогігієни та психопрофілактики в Національній гвардії України.